

СТАНОВИЩЕ

върху материалите за участие в конкурс за заемане на академична длъжност "професор", област на висше образование 5. Технически науки, ПН 5.13. Общо инженерство, научна специалност „Ергономия и промишлен дизайн“, по дисциплината „Теория на композицията“, обявен от Лесотехнически университет в ДВ бр. 26/21.3.2023 г., код на процедурата WWI-P-0223-103.

Кандидат за участие в конкурса е: доц. д-р арх. Стела Борисова Ташева;

Изготвил становището: д-р Силвина Димитрова Илиева, доцент по ПН 5.13. Общо инженерство от ТУ-София, филиал Пловдив

1. Кратки биографични данни за кандидата

Доц. д-р арх. Стела Борисова Ташева е родена на 11.10.1978 г. в гр. София. През 2001 г. завършва с магистърска степен „Архитектура“ в УАСГ.

След дипломирането си работи като АРХИТЕКТ за няколко архитектурни бюра – Авангард +, Ботевград; ЕРА ООД, София; Кали ООД, София; Сашецо ООД, София; Стефан Добрев: Архитектура и дизайн, София.

В периода 15.10.2009–28.02.2021 г. работи последователно като архитект, докторант, гл. асистент и доцент в Института за изследване на изкуствата при БАН.

През 2012 г. успешно защитава ОНС “доктор” по „Теория и история на архитектурата“ в ИИИЗк (БАН) с дисертация на тема: “Семиотика на архитектурната графика”.

От октомври 2012 г. д-р арх. Стела Ташева е хоноруван преподавател в ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ, а от март 2018 г. до момента заема академична длъжност „доцент“ по "Теория и история на архитектурата". Води лекции и упражнения по "Теория на композицията" и "Формообразуване" за ОКС „бакалавър“, както и по "Представяне на дизайнерски проекти", "Въведение в дизайна на градската среда" и "Дизайн на осветителни тела" за ОКС „магистър”.

Член е на много професионални организации като КАБ (Камара на архитектите в България), САБ (Съюз на архитектите в България), СУБ (Съюз на учените в България), Balkan History Association, Docomomo.

Владее отлично английски и руски език.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ

Подадените документи и материали на кандидата доц. д-р арх. Стела Борисова Ташева са в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника към него и Правилника за РАС в ЛТУ. Всички те са организирани логично и подкрепени с доказателствен материал.

Изпълнени са минималните национални изисквания към научно-изследователската и учебно-преподавателската дейност на кандидата в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“, както следва:

- **А:** Дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ – **50** точки (необходими – 50 точки);
- **В:** Монография – **100** точки (необходими – 100 точки);
- **Г:** Научни публикации – **613,33** точки (необходими – 200 точки);
- **Д:** Цитирания – **156** точки (необходими – 100 точки);

- Е: E17; E18; E26 – 170 точки (необходими – 150 точки).
Общият брой на точките е **1089,33** точки при необходими – 600 точки, с което се изпълняват, а на някои позиции и значително се надхвърлят минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Кандидатът доц. д-р арх. Стела Борисова Ташева извежда лекции и упражнения по следните учебни дисциплини:

- за ОКС „бакалавър“:
 - "Теория на композицията" – специалност „Инженерен дизайн“;
 - "Формообразуване" – специалност „Инженерен дизайн“;
 - "Антропогенни ресурси 2" – специалност "Алтернативен туризъм";
- за ОКС „магистър“, специалност „Инженерен дизайн“:
 - "Представяне на дизайнерски проекти";
 - "Въведение в дизайна на градската среда";
 - "Дизайн на осветителни тела";
 - "Културно-историческо наследство и дизайн" – избираема дисциплина

Доц. д-р арх. Стела Борисова Ташева има петима защитили дипломанти в ЛТУ, пише рецензии на дипломни работи и притежава много добри менторски умения, свързани с работата ѝ със студенти и особено с докторанти. Има трима успешно защитили докторанти, двама в ИИИЗк БАН и един в ЛТУ, което е отлична атестация за нейните качества и експертиза като ръководител и учен.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата

Кандидатът доц. д-р арх. Стела Борисова Ташева е представила следните материали по конкурса за „професор“.

Общо описание на представените материали:

- Хабилитационен труд (монография) – 1 брой (самостоятелна);
- Монография в съавторство – 1 брой;
- Издадена дисертация – 1 брой;
- Публикации и статии в научни издания – 40 броя
- Призната заявка за полезен модел, патент или авторско свидетелство.

4.1. Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

Доц. д-р арх. Стела Ташева е участвала в колективът, разработил национален научен или образователен проект: „Българският XX век в изкуствата и културата“ – ДФНИ-КО2/9, 2014-2018.

4.2. Характеристика на публикуваните научни резултати

Представената научно-приложната и публикационната дейност се характеризира с:

Хабилитационен труд (монография) – 1 брой (самостоятелна);

Монография в съавторство – 1 брой;

Публикации и статии в научни издания – 40 броя.

Общо – 42 броя, които могат да бъдат класифицирани, както следва:

- реферирани в Web of Science и/или в SCOPUS – 6;
- в нереперирани научни списания – 23;
- в редактирани колективни томове – 8;
- в колективни монографии – 3;

Място на публикуване:

- в България – 27;
- в чужбина – 13;

Език, на който са публикувани:

- на български език – 20;
- на руски език – 2;
- на английски език – 18;

Брой на съавторите:

- самостоятелни – 11;
- с един съавтор – 25;
- с двама съавтори – 2;
- с повече съавтори – 1.

4.3. Отражение на научната дейност на кандидата в литературата (цитируемост)

В приложения списък с цитирания броят на цитатите е общо 22 (в български и в чуждестранни издания). Цитирани са предимно 16 от публикациите на кандидата в конкурса, което показва високата научната стойност на изследвания на доц. д-р Стела Ташева и това, че те са станали достояние на научната общност в България и в чужбина.

Издание „Архитектурни образи. България през втората половина на ХХ век.“ Контекст(2022) двуезично, на български и на английски, разработено от колектива, в който участва и доц. д-р Стела Ташева, както и едноименната изложба, реализирана с материали от книгата са получили много сериозен отзвук в българските медии.

4.4. Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни, приложни)

Обобщавайки съдържанието на представената в конкурса научна продукция, основните приноси могат да се групират, както следва:

Научно-теоретични приноси:

- Изясняването на комплексното понятие „проектна графика“, определено в специфично поле между инженерната и компютърната графика; (ВЗ, Г.8.3, Г.8.6, Г.8.9, Г.8.24, Г.8.26)
- Създаването на кратка история на навлизането на дигиталните средства в България и доказването, че въпреки преките заемки от принципите на ръчното проектиране, в съвременната графика е налично поетапно откъсване от тях; (ВЗ, Г.8.3, Г.8.6, Г.8.14, Г.8.23, Г.8.25, Г.8.27, Г.8.31, Г.9.15)
- Извеждането на основни композиционни тенденции в настоящето, следствие на употребата на дигиталните средства като: манипулация при възприятие на мащаба; използване на Гещалт; представяне и отчитане на движение; (ВЗ, Г.8.3, Г.8.6, Г.8.9, Г.8.24, Г.8.26)
- Извеждане и разкриване на еволюционната специфика на архитектурната графика в България, чрез проследяването на взаимовръзките в развитието на графичния език и неговите паралели по отношение на неговите модификация и адаптация; (Г.7.1, Г.7.3, Г.7.5, Г.8.8, Г.8.10, Г.8.13)
- Разработка и апробиране на методология за анализ на архитектурни мотиви и изображения в предмети и продукти на изкуството и дизайна; (Г.7.2, Г.7.4, Г.7.6, Г.8.14, Г.8.23, Г.8.25, Г.8.27, Г.8.29, Г.8.31, Г.9.15)
- Разкриването на теоретични взаимовръзки и класификации, подпомагащи развитието на теорията на дизайна и архитектурата. (Г.7.1, Г.7.3, Г.7.5, Г.8.1, Г.8.4, Г.8.8, Г.8.10, Г.8.13, Г.8.17, Г.8.18, Г.8.20, Г.8.28.)

Научно-приложни приноси:

- своевременно документиране на работни практики, автори, форми на обучение и техники в разглежданата област, отчитайки контекста на разглежданата епоха и особеностите на технологичните изпълнения; (ВЗ, Г.7.1, Г.7.3, Г.7.5, Г.8.8, Г.8.10, Г.8.13)
- оценка на състоянието на основните намерени композиционни тенденции и прогнозите за бъдещото им развитие; (ВЗ, Г.8.3, Г.8.6, Г.8.9, Г.8.24, Г.8.26)

Приложни приноси:

- достъпно систематизирано представяне на ключови композиционни термини и решения; (ВЗ, Г.8.3, Г.8.6, Г.8.9, Г.8.24, Г.8.26)
- популяризиране на термини и теоретични подходи, които обогатяват не само тясно специализираните професионалисти и експерти, но и подпомагат обучението по теория на композицията, чрез разработка на значими примери. (ВЗ, Г.7.1, Г.7.3, Г.7.5, Г.8.1, Г.8.4, Г.8.6, Г.8.14, Г.8.16)

В заключение може да се обобщи, че характерът на декларираните приноси на кандидата за академична длъжност „професор” могат да се отнесат основно към:

- обогатяване на съществуващите знания чрез получаване на потвърдителни факти и получаване и доказване с нови средства на съществуващи факти и проблеми;
- приложение на научни постижения чрез внедряване на резултатите в реална учебна среда.

5. Оценка на личния принос на кандидата

В представената справка за публикациите кандидатът показва водещата роля в повечето представените трудове. Голяма част от тях са разработени в съавторство с един или двама съавтори, но кандидатът в конкурса е първи или втори автор. Те разкриват, както професионалната и научна подготовка на кандидата, така и способностите ѝ за успешна работа в екип. Приложен е и разпределителен протокол за по-голямата част от публикациите.

След запознаване с всички трудове на доц. д-р арх. Стела Борисова Ташева, представени в конкурса за „професор”, считам че те и приносите, съдържащи се в тях, са нейно лично дело или са постигнати с нейното съществено участие.

6. Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки по представените материали за конкурса.

Очевидно е, че научната, научно-приложната и образователната дейности на кандидата категорично надхвърлят минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор”.

Единствено бих препоръчала на кандидата бъдещите изследвания и разработки да бъдат публикувани предимно в реферирани и индексирани научни издания, особено в такива, включени в „световноизвестни бази данни с научна информация”.

7. Лични впечатления

Познавам кандидата отскоро, но имам отлични впечатления за нея като учен, като изследовател, като преподавател и като ментор. Тя има достатъчен педагогически стаж като ангажиран и задълбочен професионалист. Впечатляваща е и нейната творческа биография.

След обстойно разглеждане на приложените материали по конкурса за „професор” мога да заключа, че тя е всеотдаен преподавател и колега, отличаващ се с отлични менторски качества, креативност и умения за работа в мултикултурни екипи.

Пожелавам ѝ да бъде здрава, все така динамична и неуморима в търсенията си, отдадена на науката и образованието, да продължава да изследва и прилага най-съвременните методи в обучението по дизайн.

Считам, че доц. д-р арх. Стела Борисова Ташева притежава всички необходими качества и умения за заемане на академичната длъжност „професор“.

8. Заключение

Във връзка с всичко посочено по-горе в становището, убедено гласувам **„ЗА”** и **ПРЕДЛАГАМ** кандидатът доц. д-р арх. Стела Борисова Ташева да заеме академичната длъжност "професор" по дисциплината „Теория на композицията“ в **Професионално направление 5.13. Общо инженерство, научна специалност „Ергономия и промишлен дизайн“.**

Изготвил становището:.....

(доц. д-р Силвина Илиева)

Становището е предадено на: 1.8.2023 г.